

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره¹» ویژه دوره‌های کارآموزی/ کارورزی²

اطلاعات کلی دوره :

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: کارآموزی در عرصه بیماری‌های زنان و ناباروری
نام بیمارستان/ مرکز بالینی: درمانگاه زنان ولی عصر
نام بخش/ گروه: گروه مامایی و سلامت باروری
مسئول آموزش: دکتر گرانمایه
اعضای هیأت علمی مدرس در دوره: دکتر گرانمایه - دکتر دامغانیان
اطلاعات تماس مسئول آموزش: 61054568
طول دوره: 10 روز

مرور اجمالی/ توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحات کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند.):

1. Course Plan

2. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هریک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی 90 به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#> قابل دسترس می‌باشند.

کار آموزشی در عرصه زنان در دانشجویان کارشناسی مامایی یک دوره تکمیلی در سال آخر تحصیلی است که طی آن دانشجویان نحوه تعامل با مددجویان در درمانگاه زنان و روش های تشخیص ، درمان و مشاوره بیماری های زنان و نیز موارد نیاز به ارجاع به متخصص زنان را به صورت عملی فرا می گیرند.

پیامدهای یادگیری مورد انتظار¹:

کسب مفاهیم و مهارت های بالینی لازم در بیماری های زنان ، نازائی و سلامت زنان توسط دانشجو کارشناسی مامایی و کسب قابلیت مشاوره ، پیشگیری ، اداره ، تشخیص، درمان، پیگیری و ارجاع مددجویان در درمانگاه زنان

اهم فعالیت های یاددهی- یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری²:

- 1 (انجام معاینه پستان و آموزش BSE به مددجو)
  - 2 (معاینه با اسپکولوم و معاینه دو دستی لگن)
  - 3 (تهیه پاپ اسمیر و نمونه بررسی STD)
  - 4 (بررسی و مشاوره زوج نابارور)
  - 5 (تشخیص ، اداره و درمان عفونت های شایع دستگاه تناسلی)
  - 6 (مشاوره، تشخیص و درمان اختلالات ، بلوغ ، یائسگی ، قاعدگی و خونریزی های غیر طبیعی)
  - 7 (اخذ شرح حال از مددجویان)
- وظایف و مسؤولیت های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):**

1. رعایت مقررات و نظم ، بهداشت و حضور به موقع (رعایت اخلاق و مقررات حرفه ای مطابق ضوابط دانشکده و دانشگاه)
  2. حضور فعال و انجام وظایف روزانه
  3. شرکت در بحث های گروهی
  4. برخورد صحیح با بیمار ، مربی، پرسنل و همکاران
- نحوه ارزیابی کارآموزان/ کارورزان:**

▪ نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)

▪ روش ارزیابی دانشجو

▪ سهم ارزیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی دانشجو
ارزیابی به صورت ترکیبی (تکوینی/تراکمی) بوده و بر اساس مشاهده فعالیت های دانشجو، پرسش و پاسخ و بررسی نظرات سایر مسئولین درمانگاه و ارزیابی لاگ بوک دانشجو می باشد.

• رعایت مقررات و نظم ، بهداشت و حضور به موقع (اخلاق و پوشش حرفه ای)
15 نمره

1. Expected Learning Outcomes

2. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره 1) ارائه شده است.

- حضور فعال و انجام وظایف روزانه
15 نمره
- شرکت در بحث های گروهی
15 نمره
- برخورد صحیح با بیمار ، مربی، پرسنل و همکاران
15 نمره
- ارزشیابی لاگ بوک دانشجویان (از شرح حال ها و معاینات ارائه شده)
20 نمره
- امتحان بالینی آخرین روز کار آموزی (پرسش و پاسخ)
20 نمره

منابع یادگیری:

منابع شامل کتب مرجع، نشریه های تخصصی و نشانی وبسایت های مرتبط می-باشد.

UP TO DATE

- بیماری های زنان نوآک (آخرین ویرایش)
- مامایی و آرنی (آخرین ویرایش)

برنامه زمان بندی هفتگی:

خواهشمند است جدول زیر به دقت تکمیل شود. برخی خانه های جدول به صورت فرضی و تنها برای مثال، تکمیل شده اند.

روزهای دوره	تاریخ و ساعت	فعالیت های آموزشی
روز اول	ساعت 12:30- 7:30	ناباروری زنانه
روز دوم	ساعت 12:30- 7:30	ناباروری زنانه
روز سوم	ساعت 12:30- 7:30	ناباروری مردانه
روز چهارم	ساعت 12:30- 7:30	ناباروری مردانه
روز پنجم	ساعت 12:30- 7:30	درمانهای ناباروری
روز ششم	ساعت 12:30- 7:30	خونریزی های غیرطبیعی
روز هفتم	ساعت 12:30- 7:30	پرولاپس لگنی
روز هشتم	ساعت 12:30- 7:30	درد لگن
روز نهم	ساعت 12:30- 7:30	آمنوره

نکات کاربردی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد.

برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی .... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار ببرد.

فعالیت‌های یاددهی- یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند¹، گراند راند² و ژورنال کلاب³، رایه کنفرانس‌های آموزشی⁴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

- ارزیابی دانش نظری¹ با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...
- ارزیابی عملکردی² در محیط‌های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی³ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد
- ارزیابی در محیط کار⁴ با ذکر فعالیت‌هایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:
  - ارزشیابی 360 درجه⁵
  - بررسی پورت فولیو⁶ و لاگ بوک⁷
  - استفاده از Global rating form⁸ استفاده از روش‌هایی مانند⁹ DOPS، Mini-CEX¹⁰ و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

1. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از 50 درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از 25 درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

2. Performance Based Assessment

3. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

4. Workplace Based Assessment

5. Multi Source Feedback (MSF)

6 Portfolio

7 Logbook

8. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجو به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر 50% ارزیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل 40% و حداکثر 75% ارزیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

9. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

10. Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی شود.